

- a taggazdaságok érdekeinek és anyagi lehetőségeinek figyelembevételével közös eszköz- és gépállomány létrehozását, a szakmai irányítás egységesítését,
- a még hiányzó szakemberek mielőbbi beállítását.

Befejezésül el kell mondani, hogy a négy társulás együttműködése a Veszprém megyei tanács mg. o. és a megyei tsz-szövetség szervezésével rendszeressé vált. A társulások gesztorai, irányítói, minden évben egész napos összejövetelt tartanak, ahol tájékoztatást adunk egymás munkájáról.

PAJOR JÁNOS:

A DEVECSERI ERDÉSZETI TÁRSULÁSRÓL

A Devecseri Erdészeti Társulást — elsőként az országban — két körülmény hívta életre: egyrészt a magyar—jugoszláv papírfa-egyezményből a megye erdőgazdálkodó szervezeteire háruló feladatok, másrészt az a felismerés, hogy közös munkával hatékonyabban tudnánk a megtermelt faanyagot értékesíteni. Ezért 1976-ban megkezdtük — a MÉM és a megyei tanács támogatásával — a társulás szervezését, amely 1977. január 1-vel 14 termelőszövetkezet és 8 állami gazdaság részvételével megkezdte működését a Devecseri Állami Gazdaság gesztorságával. A társulás a következő feladatokra alakult:

- alapvetően a társult tagok nyár papírfa kitermelésének és értékesítésének összehangolása és lebonyolítása,
- fakitermelő gépek közös beszerzése és működtetése,
- szakmai tapasztalatcserék szervezése,
- a társult tagok segítése megfelelő szolgáltatásokkal.

Társulásunk 17 300 ha erdőterületet és évi cca. 80 000 bruttó m³ fakitermelést vont hatáskörébe. Első lépésként hosszú távú értékesítési szerződést kötöttünk az ERDÉRT Vállalattal, kihasználva azt, hogy nagyságrendileg kedvezőbb partner lettünk. Működésünk első évében maradéktalanul teljesítettük is a szerződést, s ezáltal jó alapot teremtettünk a további együttműködésre. A szállítások társuláson belüli pénzügyi lebonyolítására közös forgóalapot létesítettünk 1 millió Ft-os összegben.

Felismertük, hogy a társuláson felül a fakitermelések végrehajtása hagyományos módon előbb-utóbb akadályokba ütközik. Ezért, kihasználva a MÉM cellulóznyár-kitermelés gépesítéséhez 70%-os hozzájárulását, nagyobb arányú gépesítést hajtottunk végre. Ezáltal megalapoztuk a társulás intenzív nyársainak folyamatos kitermelését legmodernebb importgépekkel.

Az első év már két, megoldásra váró problémát vetett fel. Kiderült, hogy nemcsak a nyár, hanem az egyéb fafajú faanyag értékesítésével is szükséges foglalkozni, és a taggazdaságoknál nincs megoldva a motorfűrészek javítása; igényelték a gesztor mielőbbi segítségét. 1978-ban mindkét irányban sikerült előbbrelépni. A faanyag-forgalmazás a más fafajok értékesítésével jelentősen megemelkedett és a gesztorgazdaság megkezdte műhelyében a taggazdaságok motorfűrészének javítását — szolgáltatás formájában. De jelentős segítséget tudott adni a társulás — a gesztor fakitermelő gépsorával — a taggazdaságok fakitermeléseihez is. Megoldottuk a közös motorfűrész-beszerzést is, így egységesítettük az alkalmazott motorfűrészek típusát, s ezáltal a javítás könnyebbé vált.

Az első két év tapasztalatai már jelezték, hogy a faanyag-értékesítésen és a fakitermelések koordinálásán túl a társulás tevékenységét az erdőgazdálkodás

egészére célszerű lenne kiterjeszteni. 1979-ben ezért már foglalkozni kezdtünk a taggazdaságok csemeteellátásával és az erdőművelési munkák szakmai segítségével. Az 1980-as évben műszaki vezetővel (erdésztechnikus) bővült a társulás szakmai vezetése, az erdőművelés teljes körű koordinálására. A társulás egyre jelentősebb mértékben vesz részt az erdőművelési munkák irányításában, lebonyolít évi 3 millió darabos csemeteigényt — megszervezte négy, saját csemetekerttel rendelkező taggazdaságnál a szükséges csemetemennyiség megtermelését — és az erdősitések műszaki átvételében és pénzügyi elszámolásában nyújt segítséget.

Az erdőművelés gondjainak megoldására további erőfeszítéseket tettünk. A MÉM és a Veszprémi Erdőfelügyelőség támogatásával sikerült közös fejlesztési alapot képeznünk, melyből 1983-ban erdőművelési alapgépeket vásároltunk. Elképzelésünk szerint ezt a gépparkot, amely tulajdonképpen egy komplett erdőfelújító gépsor, a gesztorgazdaság üzemeltetné, taggazdaságaink szolgáltatás formájában vennék igénybe. Így remélhetőleg 1984-től az erdősítési hátralékokat sikerül felszámolni, illetve az egyre növekvő erdőfelújítási feladatokat teljesíteni.

A Devecseri Erdészeti Társulás eddigi tevékenységét összegezve, a következők mondhatók:

- Taggazdaságaink erdészeti tevékenységét sikerült összefogni, szakmailag támogatni, ami annak köszönhető, hogy a társulás szakember-ellátottsága 6 fő erdőmérnök és 27 fő erdésztechnikus, jó szakmai hozzáállással.
- Jó kapcsolatokat alakítottunk ki a felügyeleti és társszervekkel.
- A közös faanyag-forgalmazás kedvező helyzetet teremtett üzleti partnereinkkel. Néhány adat ennek alátámasztására:

Értékesítés alakulása

	m ³	Árbevétel	Átlagár (Ft/m ³)	Papírfá export- felár (Ft/űrm.)
1977.	10 000	7 600 000	760	220
1978.	16 000	12 124 000	760	164
1979.	15 000	14 800 000	980	186
1980.	17 700	17 750 000	1000	60
1981.	25 900	34 000 000	1310	42
1982.	21 800	28 500 000	1307	44

A növekvő egységárak mutatják, hogy a taggazdaságok fokozatosan javuló iparifa-kihozatalt érnek el, és sikerül kedvező export—hazai papírfaarányt elérni. A fakitermelés egyre nyereségesebb. Az időközi faanyagárcsökkenés ellenére, a társulás 1982. évi értékesítési tevékenységét még az előző évi szinten tudta tartani.

- Jelentős előrehaladást tudtunk elérni az erdőművelési feladatok megoldása terén is.
- Korábban hiányzó szolgáltatásokat oldottunk meg taggazdaságainknak: motorfűrész-ellátást, -javítást, fogyóeszköz-ellátást.

Az eddig elért eredmények mellett úgy látom, hogy néhány dolog nehezíti a társulás működését.

Elsősorban a nagy taglétszámból eredő területi kiterjedés nehezíti a kapcsolattartást, az erdészeti tevékenység napi tevékenységének még hatékonyabb koordinálását.

Az élet diktálta műszaki fejlesztési követelményeket komolyabb közös fejlesztési alap, illetve közös vagyon nélkül nehezen tudjuk megvalósítani. Ennek

létrehozásával sajnos elmaradtunk a később alakult megyei erdészeti társulásoktól. Ennek alapján társulásunk további eredményes működéséhez az alábbiak megoldását látjuk szükségesnek:

- A társulás átszervezése, esetleges megosztása: jelenleg 23 taggazdaságunk van, két megye területén. Szomszédos erdészeti társulások tapasztalatai arra utalnak, hogy kisebb létszámmal sokkal hatékonyabb munkát lehet végezni.
- Nagyobb összegű fejlesztési alapot kell létrehozni: az induláskor vásárolt fakitermelő gépek lassan amortizálódnak. Ahhoz, hogy a fakitermelést a továbbiakban is zökkenőmentesen hajthassuk végre, új gépek beszerzésére lesz szükség.
- A társuláson belül a csemetetermelést még fokozottabban önállósítani szükséges, a folyamatos és jó minőségű ellátás érdekében.
- Szükséges a fűrészüzemi tevékenység koordinálása. A primér választékok értékesítése egyre inkább beszűkül, a vevők egyre nagyobb mértékben igényelnek feldolgozott anyagot. Minden fűrészüzemmel rendelkező taggazdaságunk külön-külön keresi az üzleti lehetőségeket. Közös felépítéssel ezen a téren is előre lehetne lépni.

PÉTI MIKLÓS:

AZ V. ORSZÁGOS TERMELŐSZÖVETKEZETI ERDŐGAZDASÁGI NAP SZAKMAI BEMUTATÓI

A hegyvidéki erdőművelés gépesítésének, a fahulladék hasznosításának megoldása a korszerű erdőgazdálkodás kulcsfeladata állami és termelőszövetkezeti szektorban egyaránt. Erdőgazdasági szinten már több bemutatót láthatott a szakmai közönség ebben a tárgykörben. A termelőszövetkezetek — szűkösebb gépesítési lehetőségük, alacsonyabb erdészeti technikai színvonaluk miatt — nehezen birkóznak meg ezekkel a feladatokkal. Ezért választotta a rendező bizottság a szakmai bemutatók tárgyának a hegyvidéki tölgy—bükk erdőfelújítást és gépesítési lehetőségeit, s ezért kaptak jelentős szerepet a gép-bemutatón a faapríték-készítő és faapríték-hasznosító, energiacélú berendezések.

A terepi bemutatókat a Bakony Mgtsz gesztorsága mellett működő Bakonyi Erdőgazdálkodó és Fafeldolgozó Társaság szervezte. A Magas-Bakony jellegzetes tölgy—bükk régiójában gazdálkodó társaság évek óta jelentős erőfeszítéseket tesz a hegyvidéki erdőművelés gépesítésének kimunkálására, szoros együttműködésben a gépgyártó vállalatokkal és az ERTI-vel.

A társaság Váralja Mgtsz, Bakonyszentkirály taggazdasága mutatta be a tölgy mesterséges erdőfelújítás gépesített technológiáját üzemi szintű alkalmazásban és a bükk természetes felújítást.

A Dudar 22.A. 16,9 ha-os erdőrészletben (szerkezetátalakítás cser után kocsánytalan tölgygyel) a vágástakarítást LKV vágástakarító végezte, a cserjéket, sarjakat erdészeti szárzúzó távolította el. Az ETM—2 mélyművelő gép után EÜ—1 ültetőgéppel ültették az első kivitelt 1982-ben és 1983-ban. Az erdősítés sikere 1982. és 1983. évben egyaránt 80% volt. A résztvevők elismeréssel szóltak a másodéves tölgyültetés növekedéséről. A bemutatón működés közben láthattuk az LKV vágástakarítót, a VLP—1 láncos pásztakészítőt és az